

De har en

Søllerød Tidende 18. januar 1967

Asger Jorn i køkkenet

På besøg hos billedhuggeren Morten Nielsen i Holte.

- Det kan være svært for en kommune, at ofre meget på kunst, hvis beboerne hellere vil have en sportshal.

På Øverødvej 81 i Holte ligger et hus hævet over alfarvej og med en skøn udsigt over Søllerød sø. Op ad stien til hoveddøren bliver vi mødt af stenfigurer der meget smukt hilser en velkommen. Foran døren figuren: Mand Med Lam, som man virkelig får lyst til at hilse på (men øjet bliver revet videre til portrætbusten af polarforskeren Knud Rasmussen, der skuer bestemt mod nord, og så åbnes døren, Morten Nielsen og fru Nuggi (døbt så fornemt som Ursula Octavia) byder velkommen. Det er dejligt at træde ind i et hus, der har en atmosfære af venlighed og harmoni, af menneskelighed, så man helt glemmer at man ikke kender hinanden.

Et lille væsen der helt præger stuen er katten hr. Smith, opkaldt efter jazzmusikeren Stuff Smith. Man kan slet ikke få øjnene fra det smukke dyr, der har en meget sjælden rød og hvid pels og som nyder at være genstand for så meget opmærksomhed.

Vi må hellere fortælle at anledningen til dette besøg er at Morten Nielsen holder sin første store separatudstilling af malerier i Kunsthallen, Købmagergade 11, København.

- Vil De ikke se huset, siger Morten Nielsen, vi har nemlig kun haft det i to år, så vi er stadig optaget af at lave om, male og reparere. Jeg tror næsten det er det ældste hus i kvarteret, og det var meget forfaldent da vi overtog det. Men vi elsker vores hus, også fordi vi har mulighed for at lave det hele selv, så det bliver lige som vi vil ha' det. -

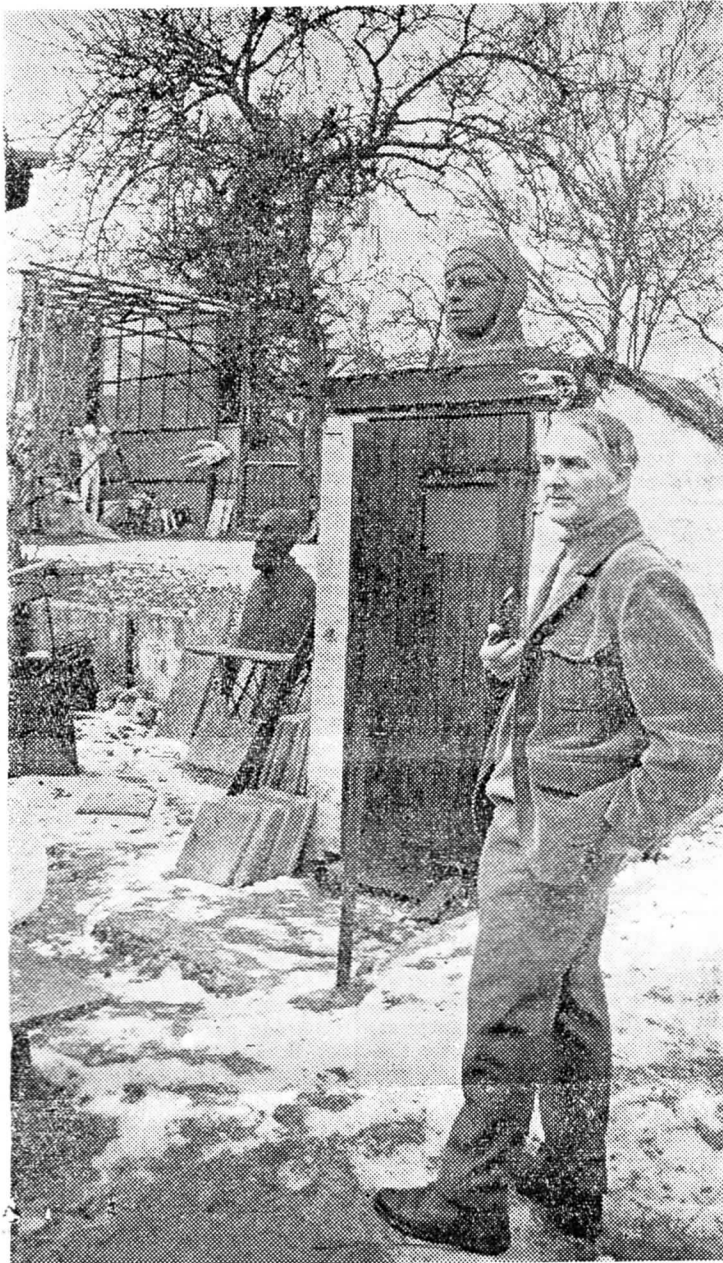
Og personligt kan man nok kalde dette hus, dejlige billeder på væggene, bl. a. Heerup, plus en masse interessante tegninger af Morten Nielsen selv. Det vil nok forbavse mange at det er i køkkenet familien har placeret en stor gul Asger Jorn. Fordi, siger fru Nuggi, man opholder sig så meget i køkkenet, og man bliver meget glade af at have noget dejligt at kigge på. -

I dette køkken kan der aldrig blive tale om moderne sterilitet, det forhindrer de smukke kobbergryder, fundet i Paris, den blå-hvide mosaikvæg, hjemført fra Italien, og M. Nielsens lille mesterværk, en kvindefigur i marmor, der ligger og slanger sig på køkkenbordet.

Vi løsriver os fra omgivelserne og koncentrerer os om billedhuggeren Morten Nielsen, som man vil kende fra mange offentlige monumenter rundt om i landet.

Det svævende element

Den første store opgave Morten Nielsen fik tildelt er Befrielsesmonumentet på Christmas Møllers Plads, med et indskrevet digt af vennen Otto Gelsted:

Trods vinter og kulde er der parisisk stemning i haven bag Morten Nielsens hus på Øverødvej.

Siden kom opgaver som: Manden med lam, på torvet i Frederiksund. Mand og Kvinde, Riso. Buste af Egmont H. Petersen i

tekst:

Bente Helmer

foto:

Per Grubbe

skab til ham gennem bøger og fotografier. På det grundlag modellerede jeg busten, og den blev blandt andet vist for Knud Rasmussens familie, der straks udbrød: Jamen, det ligner slet ikke Knud som han var, men det ligner ham det halve år hvor han var syg og havde paradentose! Men dermed var jeg yderst tilfreds, jeg havde altså alligevel ramt personen sådan som han var i denne periode. Det glædede mig virkelig. -

Kunst eller sportshal

- Nu har De haft mange offentlige opgaver, men synes De at samfundet i almindelighed gør for lidt brug af kunstnere?

- Ja, det er jo et lidt speget problem. Men vi har Statens Kunstfond der giver tilskud til kommunerne ved kunstindkøb. Men det kan jo være svært for en kommune at ofre alt for meget på kunstens område, hvis flertallet af beboerne hellere vil have en sportshal.

Men jeg synes at kunstnerisk udsmykning ved offentligt byggeri og privat boligbyggeri skulle anvendes i langt højere grad. Det skulle ligge på linie med haveanlæg og parker, som naturligt indgår i en byggeplan. Skulptur eller billedkunst skulle være et lige så naturligt led, en lige så stor nødvendighed som de grønne haveanlæg. I den retning synes jeg at provinsen er mere aktiv. -

- De har været medlem af Decebristerne siden 1944, føler De stadig det samme tilhørsforhold til gruppen?

- Absolut, det er ret enestående, men vi har aldrig haft nogen uoverensstemmelser, vi dyrker ikke hinanden privat, vi arbejder helt individualistisk, respekterer hinandens arbejde, vi falder ikke på maven for kunstnere der dyrker sin egen person mere end sine ting. Vi har den indstilling at det er tingene der er væsentlige og ikke selve manden. I dag er kunstens skueplads ét ragnarok. Utrolig mange mener de er kunstnere fordi de har et vist håndslag for det dekorative. I dag udråbes de til kunstnere, før i tiden ville de have været stukkatører eller malere, der ikke ville have drømt om at være selvstændigt skabende. Mange forveksler hobby med kunst. Men det er ikke nok at være dekorativ, det er for overfladisk, det dekorative anses jo nu for at være på linie med

- Ja, for en rent overfladisk bedømmelse. Men man skal gå til en lidt dybere betragtning, i stedet for at standse ved den

Morten Nielsen læser sin første store separatudstilling af malerier i Kunsthallen, Købmagergade 11, København.

- Vil De ikke se huset, siger Morten Nielsen, vi har nemlig kun haft det i to år, så vi er stadig optaget af at lave om, male og reparere. Jeg tror næsten det er det ældste hus i kvarteret, og det var meget forfaldent da vi overtog det. Men vi elsker vores hus, også fordi vi har mulighed for at lave det hele selv, så det bliver lige som vi vil ha' det. -

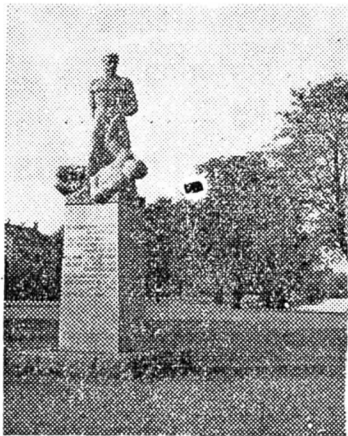
Og personligt kan man nok kalde dette hus, dejlige billeder på væggene, bl. a. Heerup, plus en masse interessante tegninger af Morten Nielsen selv. Det vil nok forbavse mange at det er i køkkenet familien har placeret en stor gul Asger Jorn. Fordi, siger fru Nuggi, man opholder sig så meget i køkkenet, og man bliver meget gladere af at have noget dejligt at kigge på. -

I dette køkken kan der aldrig blive tale om moderne sterilitet, det forhindrer de smukke kobbergryder, fundet i Paris, den blå-hvide mosaikvæg, hjemført fra Italien, og M. Nielsens lille mesterværk, en kvindefigur i marmor, der ligger og slanger sig på køkkenbordet.

Vi løsriver os fra omgivelserne og koncentrerer os om billedhuggeren Morten Nielsen, som man vil kende fra mange offentlige monumenter rundt om i landet.

Det svævende element

Den første store opgave Morten Nielsen fik tildelt er Befrielsesmonumentet på Christmas Møllers Plads, med et indskrevet digt af vennen Otto Gelsted:

Du vandrer der standser på
denne plet,
skal mindes dem,
der gav deres liv for frihed
og ret
og vores fælles hjem,
og når du atter med travlhed går
til din daglige dont,
skal du huske på, at du
stadig står
i en frihedsfront.

Trods vinter og kulde er der parisisk stemning i haven bag Morten Nielsens hus på Øverødvej.

Siden kom opgaver som: Manden med lam, på torvet i Frederiksund. Mand og Kvinde, Riso. Buste af Egmont H. Petersen i hallen på Gutenberghus. Udsmykning af Universitetsbiblioteket i Aarhus, for at nævne de mest kendte. Morten Nielsen er medlem af Akademirådet og har siden 1944 været tilsluttet Decembristerne.

- Nu holder De maleriudstilling, men man kender Dem mest som billedhugger. Hvornår er De begyndt at interessere Dem for maleriet?

- Det er slet ikke noget nyt, jeg har kastet mig ud i, jeg har nemlig altid tegnet og malet. For mig er skulpturen, maleriet og tegningen nøje forbundet. De er forskellige udtryk for det samme. Men når jeg maler mine billeder får jeg det svævende element frem, som ikke kan udtrykkes i skulptur. Det er altså kun den ydre form der kan udarbejdes forskelligt, når man maler og modellerer, indholdet er nemlig fuldkommen det samme. -

- Men Deres billeder er mere abstrakte end Deres skulpturer?

- Ja, for en rent overfladisk bedømmelse. Men man skal gå til en lidt dybere betragtning, i stedet for at standse ved den ydre form. Mine skulpturer er nok rent stilmæssigt naturalistiske, men når jeg for eksempel begynder på en portrætbuste, er det personens psyke jeg vil udtrykke, uddybe hvordan manden er. Jeg benytter selvfølgelig den naturalistiske form, men det er ikke det væsentlige.

Det er meget skægt, da jeg arbejdede med busten af Knud Rasmussen, havde jeg kun kend-

Morten Nielsen og fru Nuggi.

for lidt brug af kunstnere?

- Ja, det er jo et lidt speget problem. Men vi har Statens Kunstfond der giver tilskud til kommunerne ved kunstindkøb. Men det kan jo være svært for en kommune at ofre alt for meget på kunstens område, hvis flertallet af beboerne hellere vil have en sportshal.

Men jeg synes at kunstnerisk udsmykning ved offentligt byggeri og privat boligbyggeri skulle anvendes i langt højere grad. Det skulle ligge på linie med haveanlæg og parker, som naturligt indgår i en byggeplan. Skulptur eller billedkunst skulle være et lige så naturligt led, en lige så stor nødvendighed som de grønne haveanlæg. I den retning synes jeg at provinsen er mere aktiv. -

- De har været medlem af Decembristerne siden 1944, føler De stadig det samme tilhørsforhold til gruppen?

- Absolut, det er ret enestående, men vi har aldrig haft nogen uoverensstemmelser, vi dyrker ikke hinanden privat, vi arbejder helt individualistisk, respekterer hinandens arbejde, vi falder ikke på maven for kunstnere der dyrker sin egen person mere end sine ting. Vi har den indstilling at det er tingene der er væsentlige og ikke selve manden. I dag er kunstens skueplads ét ragnarok. Utrolig mange mener de er kunstnere fordi de har et vist håndlag for det dekorative. I dag udråbes de til kunstnere, før i tiden ville de have været stukkatører eller malere, der ikke ville have drømt om at være selvstændigt skabende. Mange forveksler hobby med kunst. Men det er ikke nok at være dekorativ, det er for overfladisk, det dekorative anses jo nu for at være på linie med skulptur og maleri, ja har næsten fortrængt det. Og det kan jeg, uden at være reaktionær, sige er fuldkommen galt.

hebe.

P.S. Udstillingen i Kunsthallen omfatter 30 malerier, 16 tegninger og 11 akvareller. På Vernisagen blev solgt 6 billeder. Udstillingen er åben til 24. januar, hverdage 10-17. Søndag lukket.